

स्थानीय राजपत्र

सन्धिखर्क नगरपालिका अर्घाखाँचीद्वारा प्रकाशित

खण्ड ४, संख्या २५, मिति २०७७/०९/०९

भाग-२

सन्धिखर्क नगरपालिकाको सूचना

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (३) बमोजिम सन्धिखर्क नगरपालिकाको नगरकार्यपालिकाले बनाएको व्यवसाय कर सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७ सर्वसाधारणको जानकारीका लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

प्रस्तावना:

सन्धिखर्क नगरपालिकाक्षेत्रभित्र सञ्चालन हुने व्यवसायहरूको दर्ता, नवीकरण, नियमन र खारेजी तथा व्यवसायहरूको वर्गीकरण सम्बन्धी विषयमा प्रकृयागत स्पष्टता ल्याई व्यवसायमैत्री वातावरण निर्माण गर्न र व्यवसाय करलाई व्यवस्थित एवम् प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

मिति: २०७७/९/८ गतेको नगरकार्यपालिकाको बैठकले सन्धिखर्क नगरपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन, २०७४ को दफा ४ को (१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी यो कार्यविधि बनाई लागू गरेको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक:

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यो कार्यविधिको नाम “व्यवसाय कर सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७” रहेकोछ ।
  - (२) यो कार्यविधि सन्धिखर्क नगरपालिकाक्षेत्रभर लागू हुनेछ र ऐन र यस कार्यविधि बमोजिम कर बुझाउनु पर्ने दायित्व भएको व्यक्ति जहाँसुकै रहे बसेको भए पनि निजको हकमा समेत लागू हुनेछ ।
  - (३) यो कार्यविधि स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन गरेको मितिदेखि लागू हुनेछ ।
२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यो कार्यविधिमा,
  - (क) “ऐन” भन्नाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ सम्झनुपर्छ ।
  - (ख) “कर” भन्नाले ऐन र यस कार्यविधिबमोजिम सन्धिखर्क नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको व्यवसायमा पूँजीगत

लगानी, व्यवसायको प्रकृति र आर्थिक कारोबारका आधारमा वर्गीकरण गरी दर्ता र नवीकरणमा लगाउन सक्ने व्यवसाय करलाई सम्झनुपर्छ र यो शब्दले व्यवसाय करको अतिरिक्त प्रचलित कानूनबमोजिम सोमा लाग्ने व्याज वा हर्जाना वा शुल्क वा जरिवाना समेतलाई जनाउँछ ।

- (ग) “करअधिकृत” भन्नाले सन्धिखर्क नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्झनुपर्छ र सो शब्दले करअधिकृतको रूपमा काम गर्न जिम्मेवारी प्राप्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतद्वारा प्रत्यायोजित अधिकार प्रयोग गर्ने सन्धिखर्क नगरपालिकाको कर्मचारीलाई समेत जनाउँछ ।
- (घ) “कर एकाइ” भन्नाले सन्धिखर्क नगरपालिकामा करसम्बन्धी काम, कारवाही र निर्णय गर्ने जिम्मेवारी प्राप्त नगरकार्यपालिकाको कार्यालय अन्तरगतको शाखा वा राजस्व प्रशासनका लागि गठन गरिएको राजस्व शाखा सम्झनुपर्छ ।
- (ङ) “करदाता” भन्नाले ऐन र यस कार्यविधिबमोजिम कर तिर्नुपर्ने दायित्व भएका व्यक्ति, फर्म वा संस्थालाई सम्झनुपर्दछ र यो शब्दले करअधिकृतले कुनै करको विवरण बुझाउन सूचना दिएको वा अरू कुनै कारवाही शुरू गरेको व्यक्तिलाई समेत जनाउँछ ।
- (च) “कार्यपालिका” भन्नाले सन्धिखर्क नगरकार्यपालिकालाई सम्झनुपर्दछ ।
- (छ) “कार्यविधि” भन्नाले व्यवसाय कर सम्बन्धी कार्यविधि, २०७७ सम्झनुपर्दछ ।

- (ज) “कार्यालय” भन्नाले सन्धिखर्क नगरकार्यपालिकाको कार्यालय सम्झनुपर्दछ र यो शब्दले सन्धिखर्क नगरपालिकाको संगठन संरचनामा रहेको राजस्व प्रशासनका लागि गठन गरिएको राजस्व शाखा वा वडा कार्यालय समेतलाई जनाउँछ ।
- (झ) “सन्धिखर्क नगरपालिका” भन्नाले सन्धिखर्क नगरपालिका सम्झनुपर्दछ ।
- (ञ) “व्यवसाय” भन्नाले सन्धिखर्क नगरपालिकाक्षेत्रभित्र सञ्चालन गरिने कुनै पनि प्रकारको उद्योग, व्यापार, पेसा वा यस्तै अन्य प्रकृतिका व्यावसायिक कारोबार सम्झनु पर्दछ ।
- (ट) “वडा कार्यालय” भन्नाले सन्धिखर्क नगरकार्यपालिका अन्तर्गतको वडा कार्यालयलाई सम्झनुपर्दछ ।
- (ठ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८४ बमोजिम नियुक्त सन्धिखर्क नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनुपर्दछ ।

परिच्छेद-२

व्यवसाय दर्ता, नवीकरण र वर्गीकरण सम्बन्धी व्यवस्था

३. दर्ता गरी व्यवसाय सञ्चालन गर्नुपर्ने: (१) सन्धिखर्क नगरपालिकाक्षेत्रभित्र व्यवसाय सञ्चालन गर्न चाहने व्यक्ति वा संस्थाले अभिलेख प्रयोजनको लागि सन्धिखर्क नगरपालिकामा व्यवसाय दर्ता गर्नुपर्नेछ ।

तर, व्यवसाय सञ्चालन गर्नुपूर्व प्रचलित कानूनबमोजिम तोकिएको निकायबाट अनुमति लिनुपर्ने अवस्थामा सम्बन्धित निकायबाट अनुमति लिनुपर्ने दायित्व सम्बन्धित व्यवसाय सञ्चालन गर्ने व्यक्तिको हुनेछ।

- (२) यो कार्यविधि प्रारम्भ हुनु अगावै सन्धिखर्क नगरपालिकामा दर्ता नगरी सञ्चालन भैरहेका व्यवसाय समेत यस कार्यविधिबमोजिम अनिवार्य रूपमा दर्ता गराउनुपर्नेछ।
  - (३) उपदफा (२) बमोजिम व्यवसाय दर्ता गर्ने प्रयोजनका लागि कार्यालयले निश्चित अवधि तोकिएको व्यवसाय दर्ता गराउनका लागि अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा सूचना प्रकाशन गर्नेछ।
  - (४) उपदफा (३) बमोजिमको सूचनालाई कार्यालयले रेडियो, टेलिभिजन, पत्रपत्रिका लगायत अन्य उपयुक्त सञ्चार माध्यमद्वारा प्रचारप्रसारको व्यवस्था मिलाउन सक्नेछ।
  - (५) उपदफा (२) बमोजिम दर्ता नगरी सञ्चालन भएका व्यवसायलाई कार्यालयले निजले तिर्नुपर्ने कर असुलउपरी गरी व्यवसाय बन्द गर्न/गराउन सक्नेछ।
४. व्यवसाय दर्ताको लागि दरखास्त दिने र दर्ता गर्ने: (१) सन्धिखर्क नगरपालिकाक्षेत्रभित्र व्यवसाय सञ्चालन गर्न चाहने व्यक्ति वा संस्थाले अनुसूची-२ मा उल्लिखित ढाँचामा कार्यालयमा दरखास्त दिनुपर्नेछ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको दरखास्त दिँदा देहायका विवरण तथा कागजातसमेत संगलन गरेको हुनुपर्नेछ:
    - (क) व्यवसायीको नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि

- (ख) प्रचलित कानुनबमोजिम अन्य निकायबाट व्यवसाय दर्ता र इजाजत प्राप्त गरेको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
- (ग) गैरनेपाली नागरिकको हकमा सम्बन्धित देशको नागरिकता वा नागरिक जनिने प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
- (घ) सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस
- (ङ) कार्यालयले तोकेको अन्य विवरण तथा कागजातहरू
- (च) सञ्चालकको दुई प्रति पासपोर्ट साईजको फोटो।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम दरखास्त प्राप्त भएपछि कार्यालयले सोउपर आवश्यक जाँचबुझ गरी आर्थिक ऐनमा तोकिएबमोजिमको दर्ता शुल्क लिई व्यवसाय दर्ता गर्नेछ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिम व्यवसाय दर्ता भएपछि कर एकाइले दर्ता भएको व्यवसायको विवरण अनुसूची-३ बमोजिमको व्यवसाय दर्ता किताबमा उल्लेख गरी व्यवसायको लगत कायम गर्नेछ।
- (५) उपदफा (३) बमोजिम व्यवसाय दर्ता भएपछि कर एकाइले निवेदकलाई अनुसूची-४ को ढाँचामा व्यवसाय दर्ता प्रमाणपत्र उपलब्ध गराउनेछ।
- (६) वडा कार्यालयमै व्यवसाय दर्ता गर्ने व्यवस्था मिलाइएको अवस्थामा यस दफाबमोजिम व्यवसाय दर्ताको लागि दरखास्त लिने र व्यवसाय दर्ता गरी प्रमाणपत्र दिने कार्य सम्बन्धित वडा कार्यालयले गर्नेछ।
- (७) उपदफा (६) बमोजिम दर्ता भएका व्यवसायहरूको विवरण मासिक रूपमा कर एकाइमा पठाउनुपर्नेछ।

- (८) कुनै व्यक्तिको नाममा एउटै उद्देश्य भएको एकभन्दा बढी स्थानमा व्यवसाय सञ्चालन गर्नुपर्ने भएमा प्रचलित कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा बाहेक छुट्टाछुट्टै व्यवसाय दर्ता गराउनुपर्नेछ ।
- (९) एकपटक व्यवसाय दर्ता भएपछि दर्ता खारेजीको निवेदन नपरेसम्म सो व्यवसाय सञ्चालनमा रहेको मानी कर असुल गरिनेछ ।
- (१०) कार्यालयले यस दफाबमोजिम दर्ता भएका व्यवसायको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि सहित दर्ता सम्बन्धी विवरण चौमासिक रूपमा सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालय वा करदाता सेवा कार्यालयलाई समेत पठाउनुपर्नेछ ।
५. व्यवसाय नवीकरण गर्नुपर्ने: (१) दफा ४ बमोजिम दर्ता भएका व्यवसायीहरूले वार्षिक रूपमा व्यवसाय कर चुक्ता गरी व्यवसायको नवीकरण गराउनुपर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम कर चुक्ता गरी नवीकरण गराउने कार्य प्रत्येक आर्थिक वर्षभित्र गराई सक्नुपर्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम करचुक्ता गरी नवीकरण गर्ने कार्य चालू आर्थिक वर्षको आश्विन मसान्तभित्र गर्ने करदातालाई सन्धिखर्क नगरपालिकाको प्रचलित कानूनबमोजिम छुट सुविधा उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।
६. घुम्ती सेवा सञ्चालन गर्न सकिने: (१) कार्यालयले यस कार्यविधिबमोजिम व्यवसायको दर्ता, नवीकरण र खारेजी सम्बन्धी कार्यको सहजताका लागि व्यवसायीलाई पायक पर्ने स्थानमा घुम्ती सेवा सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिमको घुम्ती सेवा सञ्चालनका लागि सन्धिखर्क नगरपालिकामा क्रियाशील व्यावसायिक तथा पेसागत संघ/संस्थाहरूसँग समन्वय गर्न सक्नेछ।
७. व्यवसायको वर्गीकरणसम्बन्धी व्यवस्था (१) सन्धिखर्क नगरपालिकाले व्यवसाय कर प्रयोजनका लागि आफ्नो क्षेत्रभित्र सञ्चालन हुने व्यवसायलाई व्यवसायको किसिम, कारोबार तथा पूँजी लगानी एवं स्थानगत अवस्थासमेतका आधारमा अनुसूची-५ मा उल्लिखित ढाँचामा वर्गीकरण गर्न सक्नेछ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम वर्गीकरण गर्ने कार्य व्यवसाय दर्ता गर्दा कै बखत गरिने र सोको व्यहोरा व्यवसाय प्रमाणपत्रमा नै उल्लेख गर्नुपर्नेछ।
- (३) करअधिकृतले व्यवसाय कर निर्धारण गर्दा उपदफा (१) बमोजिम कायम गरिएको वर्गीकरणलाई आधार मानी गर्नुपर्नेछ।

परिच्छेद-३

विवरण हेरफेरसम्बन्धी व्यवस्था

८. विवरण हेरफेर भएमा जानकारी गराउनुपर्नेः(१) करदाताले व्यवसाय सञ्चालन गर्दा निवेदनसाथ पेस गरेका विवरणमा हेरफेर, परिवर्तन वा नामसारी गर्नुपर्ने भएमा त्यसको कारण परेको मितिले तीस दिनभित्र निवेदन मार्फत कार्यालयमा जानकारी दिनुपर्नेछ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन परेमा कार्यालयले आवश्यक जाँचबुझ गरी व्यहोरा मनासिब देखिएमा निवेदन परेको पैतीस दिनभित्र विवरण हेरफेर भएको

कारण व्यवसायको प्रकृति र कारोबार गर्ने वस्तु तथा सेवाको किसिममा संशोधन हुने रहेछ भने सो प्रकृतिको व्यवसायको लागि तोकिएको कर रकम र विवरण हेरफेरबापत आर्थिक ऐनमा तोकिएको दस्तुर लिई विवरण संशोधन गरिदिनुपर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम संशोधन गरिएको विवरणको व्यहोरा कर एकाइले व्यवसाय दर्ता किताब र प्रमाणपत्रमा समेत उल्लेख गरी सोको विवरण पन्ध्र दिनभित्र सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालय वा करदाता सेवा कार्यालयमा पठाउनुपर्नेछ।

(४) उपदफा (२) बमोजिम व्यवसायको प्रकृति र कारोबार गर्ने वस्तु तथा सेवाको किसिममा परिवर्तन भई कायम हुने नयाँ प्रकृतिको व्यवसायको कर साविकको प्रकृतिको व्यवसायको निमित्त तोकिएको करभन्दा बढी लाग्ने भएमा सो फरक रकम मात्र असुल गरिनेछ र कम लाग्ने अवस्थामा आगामी आर्थिक वर्षदेखि नयाँ कायम हुने दरले कर लिने गरी चालू आर्थिक वर्षको हकमा साविककै प्रकृति बमोजिम कर असुल गरिनेछ।

(५) यस दफाबमोजिम विवरण हेरफेरसम्बन्धी कार्य बडा कार्यालयमार्फत हुने व्यवस्था मिलाइएको अवस्थामा हेरफेर भएको विवरण पन्ध्र दिनभित्र कर एकाइ र सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालय वा करदाता सेवा कार्यालयलाई उपलब्ध गराउनुपर्नेछ।

९. साझेदार थपघट र ठाउँसारी सम्बन्धी प्रकृया: (१) एक व्यक्ति वा एकभन्दा बढी व्यक्तिको नाममा दर्ता कायम भएको

व्यवसायमा साझेदार थपघट गर्नुपरेमा आवश्यक कागजातसमेत संलग्न राखी कार्यालयमा निवेदन दिनुपर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन परेमा सम्बन्धित कर एकाइले आवश्यक जाँचबुझ गरी चालू आर्थिक वर्ष सम्मको कर असुल गरी आर्थिक ऐनमा तोकिएको दस्तुर लिई प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको स्वीकृतिले साझेदार थपघट सम्बन्धी विवरण कायम गरी सोको जानकारी सम्बन्धित व्यवसायी र वडा कार्यालयलाई समेत दिनुपर्नेछ।

(३) सन्धिखर्क नगरपालिकाक्षेत्रभित्र एक स्थानमा सञ्चालनमा रहेको व्यवसाय सन्धिखर्क नगरपालिकाक्षेत्रभित्रकै अर्को स्थानमा ठाउँसारीको लागि निवेदन परेमा कर एकाइले आवश्यक जाँचबुझ गरी चालू आर्थिक वर्ष सम्मको कर असुल गरी कार्यालयको लगत तथा व्यवसाय दर्ता प्रमाणपत्रमा समेत विवरण अध्यावधिक गरिदिनुपर्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम ठाउँसारी भएको जानकारी सम्बन्धित वडा तथा साविकको वडा कार्यालय र सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालय वा करदाता सेवा कार्यालयलाई समेत दिनुपर्नेछ।

(५) सन्धिखर्क नगरपालिकाक्षेत्रभित्र सञ्चालनमा रहेको व्यवसाय सन्धिखर्क नगरपालिका क्षेत्रभन्दा बाहिर अर्को स्थानमा ठाउँसारीको लागि निवेदन परेमा कर एकाइले आवश्यक जाँचबुझ गरी चालू आर्थिक वर्षसम्मको कर असुल गरी कार्यालयको लगतमा विवरण अध्यावधिक गरी ठाउँसारी जाने स्थानीय तहलाई लेखी पठाई सोको

जानकारी सम्बन्धित व्यवसायी र वडा कार्यालयलाई समेत दिनुपर्नेछ।

(६) उपदफा (२), (४) र (५) बमोजिमको जानकारी प्राप्त भएपछि सम्बन्धित वडा कार्यालयले आफ्नो व्यवसाय लगत किताबमा विवरण जनाई लगत अध्यावधिक गर्नुपर्नेछ।

(७) उपदफा (५) बमोजिम लगत खारेजको लागि लेखी गएपछि तोकिएको समयभित्र सम्बन्धित कार्यालयमा गई व्यवसायको दर्ता लगत कायम गराउनु सम्बन्धित व्यवसायीको कर्तव्य हुनेछ।

१०. विवरण माग गर्न र निर्देशन दिन सक्ने: (१) कुनै पेसा, व्यवसाय वा व्यापारको सम्बन्धमा विवरण बुझाउनुपर्ने दायित्व भएको व्यक्तिले विवरण नबुझाएमा वा विवरण दाखिला गर्दा व्यहोरा फरक पारी दाखिला गरेको भनी शंका गर्न सकिने आधार र कारण भएमा करअधिकृतले निजलाई आधार र कारण खोली विवरण दाखिला गर्न आदेश दिन सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम आदेश प्राप्त भएमा सम्बन्धित व्यक्तिले सो आदेश प्राप्त भएको मितिले तीस दिनभित्र कर एकाइमा विवरण दाखिला गर्नुपर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको म्यादभित्र विवरण दाखिला गर्न नसक्ने सम्बन्धित व्यक्तिले आधार कारण खोली समयवधि थपको लागि निवेदन दिएमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले औचित्य हेरी तीस दिनसम्मको समयवधि थप दिन सक्नेछ।

- (४) यस कार्यविधिबमोजिम दर्ता भएका पेसा वा व्यवसाय सञ्चालन गर्दा सामाजिक सदाचार कायम राख्नुपर्नेछ र यस सम्बन्धमा कार्यालयले दिने निर्देशनको पालना गर्ने गराउने दायित्व सम्बन्धित व्यवसायीको हुनेछ।

परिच्छेद-४

कर बुझाउने दायित्व, कर निर्धारण र कर दाखिला

११. कर बुझाउने दायित्व: (१) नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारका आधारमा वर्गीकरण गरी व्यवसाय दर्ता र नवीकरणमा सभाद्वारा स्वीकृत आर्थिक ऐनले तोकेको दरमा व्यवसाय कर लगाउने र उठाउनेछ।
- (२) ऐन र यस कार्यविधि बमोजिम व्यवसाय कर बुझाउने दायित्व व्यवसाय सञ्चालन गर्ने व्यक्ति वा निजको प्रतिनिधीको हुनेछ।
- (३) कुनै व्यवसायको सम्बन्धमा उपदफा (२) बमोजिम कर बुझाउने दायित्व एकभन्दा बढी व्यक्तिउपर रहेछ भने कर बुझाउने दायित्व सबैको समान हुनेछ र उनीहरूमध्ये आपसी सहमतिको जुनसुकै व्यक्तिले कर बुझाउन सक्नेछ। तर, सबै करदाताबाट दामासाहीले भाग गरी कर असुल गरिने छैन।
- (४) ऐन र यस कार्यविधि बमोजिम कर तिर्नुपर्ने व्यक्ति नाबालक रहेछ भने निजले बुझाउनपर्ने कर निजको अभिभावक वा निजको संरक्षकले तिर्नुपर्नेछ।

- (५) ऐन र यस कार्यविधिबमोजिम व्यवसाय दर्ता गराउने, तोकिएको समयमा विवरण पेस गर्ने, बुझाउनुपर्ने कर तथा शुल्क वा जरिवाना वा व्याज हर्जाना समयमै दाखिला गर्ने, करअधिकृत वा कार्यालयले माग गरेको सूचना वा तथ्यांक समयमै उपलब्ध गराई सहयोग पुर्याउने दायित्व समेत करदाताको हुनेछ।
१२. कर निर्धारणः(१) करदाताले दफा ४ बमोजिम व्यवसाय दर्ता गर्दा पेस गरेको विवरण र परिच्छेद-३ बमोजिम हेरफेर भएको विवरण समेतका आधारमा करअधिकृतले कर निर्धारण गर्नेछ।
- (२) यस कार्यविधि बमोजिम करदाताले पेस गरेको विवरण गलत वा झूठो देखिएमा वा विवरण यथार्थ देखाएको भनी विश्वास गर्न सकिने मनासिव कारण नदेखिएको अवस्थामा करअधिकृतले कर परीक्षण गरी कर निर्धारण गर्न सक्नेछ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम कर निर्धारण गर्नुपर्ने देखिएमा करअधिकृतले करदातालाई आधार र कारण खुलाई आफ्नो स्पष्टीकरण पेस गर्न पन्ध्र दिनको सूचना दिनुपर्नेछ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिम सूचना प्राप्त भएकोमा करदाताले सूचनामा तोकिएको म्यादभित्र आफ्नो स्पष्टीकरण पेस गर्नुपर्नेछ।
- (५) करअधिकृतले उपदफा (४) बमोजिम तोकिएको म्यादभित्र स्पष्टीकरण पेस गरेकोमा सोसमेतलाई आधार मानी तथा स्पष्टीकरण पेस नगरेको अवस्थामा यस दफाबमोजिम कर निर्धारण गर्नुपर्नेछ।

१३. कर निर्धारणको सूचना: (१) दफा १२ बमोजिम करअधिकृतबाट कर निर्धारण भएपछि करदाताले बुझाउनु पर्ने कर रकम, स्थान, समय सीमा र बैंक खाता नम्बरसमेत उल्लेख गरी अनुसूची-६ बमोजिमको ढाँचामा करदातालाई कर निर्धारणको सूचना दिनुपर्नेछ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम कर निर्धारणको सूचना प्राप्त भएपछि करदाताले सो सूचनामा उल्लिखित स्थान र समयसीमाभित्र कर दाखिला गर्नुपर्नेछ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिम तोकिएको बैंक खातामा कर दाखिला गरेको अवस्थामा करदाताले त्यसको बैंक भौचर कार्यालयमा बुझाउनुपर्नेछ।
- (४) कार्यालयले यस कार्यविधिबमोजिम निर्धारण गरिएको कर विद्युतीय माध्यमबाट समेत भुक्तानी गर्ने व्यवस्था मिलाउन सक्नेछ।
१४. कर दाखिला गर्नुपर्ने: (१) करदाताले ऐन र यस कार्यविधिबमोजिम प्रत्येक आर्थिक वर्षको निमित्त तिर्नुपर्ने कर रकम सोही आर्थिक वर्षको आषाढ मसान्तभित्र कार्यालयमा दाखिला गर्नुपर्नेछ।
- (२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि करदाताले चाहेमा कुनै आर्थिक वर्षको कर रकम कार्यालयले तोकेको बैंक खातामा अघिल्लो वर्षमा समेत दाखिला गर्न सक्नेछ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम अग्रिम रूपमा कर दाखिला गर्दा पाउने छुट सुविधा सन्धिखर्क नगरपालिकाको प्रचलित कानूनमा तोकिएबमोजिम हुनेछ।

१५. कर दाखिलाको निस्सा दिनुपर्ने: करदाताले ऐन र यस कार्यविधिवमोजिम बुझाउनुपर्ने कर रकम दाखिला गरेपछि कार्यालयले करदातालाई तत्काल त्यसको निस्सा दिनुपर्नेछ।
१६. कर असूलीसम्बन्धी व्यवस्था (१) ऐन र यस कार्यविधिवमोजिम असुलउपर गर्नुपर्ने कर बापतको रकम करदाताले दफा १४ बमोजिम तोकिएको अवधिमा दाखिला नगरेमा करअधिकृतले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको पूर्व स्वीकृति लिई देहायको एक वा एकभन्दा बढी तरिका अपनाई कर असुल गर्न सक्नेछ:
- (क) करदातालाई फिर्ता गर्नुपर्ने भए त्यसमा कट्टी गरेर।
  - (ख) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, सन्धिखर्क नगरपालिका वा सरकारी स्वामित्वका संघ/संस्थाबाट करदाताले पाउने रकमबाट कट्टी गर्न लगाएर।
  - (ग) बैंक वा वित्तीय संस्थामा रहेको करदाताको रकमबाट कट्टी गर्न लगाएर।
  - (घ) करदाताको कारोबार रोक्का गरेर।
  - (ङ) करदाताको चल तथा अचल सम्पत्ति दाबी वा रोक्का गरेर।
  - (च) करदाताको सम्पत्ति एकैपटक वा पटकपटक गरी तोकिएबमोजिम लिलामबिक्री गरेर।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको प्रकृया प्रारम्भ गर्नुअघि करदातालाई पन्ध्र दिनको म्याद सहित लिखित जानकारी गराउनुपर्नेछ।
- (३) उपदफा (१) को खण्ड (च) बमोजिम लिलामको कारवाही सुरु भएपछि सो कारवाही समाप्त हुनुपूर्व कर

- दाखिला गर्न ल्याएमा बुझाउन बाँकी कर रकमको थप पाँच प्रतिशत शुल्क सहित असुल गरिनेछ ।
- (४) लिलामबाट प्राप्त रकम करदाताले तिर्नुपर्ने कर रकमभन्दा बढी भएमा बढी भएजति रकम साठी दिनभित्र सम्बन्धित करदातालाई फिर्ता दिनुपर्नेछ ।
- (५) उपदफा (४) बमोजिम रकम फिर्ता गर्दा निजले उपलब्ध गराएको बैंक खातामा जम्मा गरिदिनुपर्नेछ ।

परिच्छेद-५

व्यवसाय दर्ता खारेजी तथा दण्ड जरिवाना

१७. व्यवसाय दर्ता खारेज गर्न सकिने: (१) कुनै करदाताले व्यवसाय बन्द गर्न चाहेमा यस ऐनबमोजिम लागने कर बुझाई व्यवसाय दर्ता खारेज गर्न निवेदन दिन सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन नपरेसम्म व्यवसाय सञ्चालनमै रहेको मानी कर असुलउपर गरिनेछ ।
- (३) व्यवसायीले यस कार्यविधि बमोजिम दर्ता भएको व्यवसाय बन्द गर्न चाहेमा सोको कारण खोली सम्बन्धित वडा कार्यालयमा निवेदन दिनुपर्नेछ ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिम निवेदन प्राप्त भएपछि वडा कार्यालयले आवश्यक जाँचबुझ गरी चालू आर्थिक वर्षसम्मको कर रकम असुल गरी व्यवसाय खारेजीको लागि कर एकाइमा सिफारिससहित पठाउनुपर्नेछ ।
- (५) उपदफा (४) बमोजिम वडा कार्यालयबाट सिफारिस भई आएपछि कर एकाइले कागजात अध्ययन गरी लगतकट्टा बापत आर्थिक ऐनमा तोकिएको दस्तुर लिई लगत कट्टा

गरी सोको जानकारी सम्बन्धित वडा कार्यालय, व्यवसायी र सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालय वा करदाता सेवा कार्यालयलाई दिनुपर्नेछ ।

(६) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो कार्यविधि लागूहुनु पूर्व दर्ता भई विगतदेखि नै सञ्चालनमा नरहेका व्यवसायको हकमा लगतकट्टाको लागि कार्यालयले निश्चित अवधि तोक्यो आवश्यक प्रमाणसहित निवेदन पेस गर्न सूचना प्रकाशन गर्न सक्नेछ ।

(७) उपदफा (६) बमोजिम लगतकट्टा गर्दा अपनाउनुपर्ने अन्य कार्यविधि समयसमयमा कार्यपालिकाले तोकिएबमोजिम हुनेछ ।

१८. जरिवाना तथा थप दस्तुर लाग्ने: (१) ऐन र यस कार्यविधिबमोजिम कर बुझाउनुपर्ने अवधिभित्र कर नबुझाएमा आर्थिक ऐनमा तोकिएको दरमा जरिवाना सहित कर असुल गरिनेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि दफा १७ को उपदफा (६) बमोजिम लगतकट्टा हुने व्यवसायको हकमा यस दफाबमोजिमको जरिवाना लगाइनेछैन ।

१९. कर नतिर्नेको विवरण प्रकाशन गर्न सक्ने: सन्धिखर्क नगरपालिकाले ऐन तथा यस कार्यविधिबमोजिम तिर्नु बुझाउनु पर्ने कर रकम दाखिला नगर्ने व्यक्ति वा संस्थाको नाम कार्यपालिकाबाट निर्णय गरी सार्वजनिक गर्न सक्नेछ ।

२०. व्यवसाय सञ्चालन नभएको सिफारिस दिनसक्ने: (१) प्रचलित कानूनबमोजिम दर्ता भएका व्यवसाय विविध कारणले

सञ्चालनमा नै आउन नसकी व्यवसाय बन्दका लागि सम्बन्धित निकायको नाममा सिफारिस लिन चाहने व्यक्तिले सोको विस्तृत कारण उल्लेख गरी संभव भएसम्मका प्रमाण संलग्न राखी सम्बन्धित वडा कार्यालयमा निवेदन दिनुपर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन प्राप्त भएपछि वडा कार्यालयले आवश्यक जाँचबुझ गरी व्यहोरा मनासिव देखिन आएमा आर्थिक ऐनमा तोकिएको दस्तुर लिई व्यवसाय सञ्चालनमा नरहेको व्यहोरा खुलाई आफ्नो लगतमा कट्टा गरी व्यवसाय खारेजीको लागि सम्बन्धित निकायमा सिफारिस गर्ने र सोको जानकारी कर एकाइलाई समेत दिनुपर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम वडा कार्यालयबाट गरिने लगत सम्बन्धी अन्य कार्यविधि समयसमयमा कार्यपालिकाले तोकिएबमोजिम हुनेछ।

२१. व्यवसाय दर्ता/नवीकरण नगरी सञ्चालन गरेमा कारवाही हुने:

(१) सन्धिखर्क नगरपालिकाक्षेत्रभित्र प्रचलित कानून र यस कार्यविधिबमोजिम दर्ता वा नवीकरण नगरी व्यवसाय सञ्चालन गरेको पाइएमा कार्यालयले सम्बन्धित व्यवसायीलाई पैंतीस दिनको म्याद दिई व्यवसाय दर्ताको लागि पत्राचार गर्नुपर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम व्यवसाय दर्ता वा नवीकरणका लागि जनाउ दिएको मितिले पैंतीस दिनभित्र व्यवसाय दर्ता वा नवीकरण नगरेमा सम्बन्धित व्यक्तिको हकमा सन्धिखर्क नगरपालिकाबाट प्रवाह हुने सबै किसिमका सेवा सुविधाहरू बन्द गर्न सकिनेछ।

- (३) उपदफा (२) बमोजिम सेवा सुविधा रोक्का राखेको तीन महिनाभित्र पनि व्यवसाय दर्ता वा नवीकरण नगरी व्यवसाय सञ्चालन गरेमा सन्धिखर्क नगरपालिकाले बाँकी बक्यौता कर तथा जरिवाना दफा १६ को उपदफा (१) बमोजिम असुलउपर गरी दर्ता खारेजीका लागि सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउन सक्नेछ ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिम दर्ता खारेजीका लागि लेखी पठाउनु पूर्व त्यस्ता व्यवसायीको सूची सार्वजनिक गर्न सकिनेछ ।
- (५) यस दफाबमोजिम व्यवसायबन्दको लागि सम्बन्धित निकायमा लेखि पठाउनु पूर्व सम्बन्धित व्यवसायीलाई आफ्नो सफाइ पेस गर्ने पर्याप्त मौका दिनुपर्नेछ ।

परिच्छेद-६ विविध

२२. प्रतिलिपि दिन सक्ने: (१) व्यवसायको दर्ता प्रमाणपत्र हराएमा, च्यातिएमा वा यस्तै अन्य कारणले नयाँ प्रमाणपत्र उपलब्ध गराउनुपर्ने अवस्था भएमा कर एकाइले आवश्यक जाँचबुझ गरी आर्थिक ऐनले तोकेको प्रतिलिपि दस्तुर लिई प्रतिलिपि प्रमाणपत्र जारी गर्न सक्नेछ ।
  - (२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नवीकरण गर्ने महल खाली नभएको अवस्थामा नयाँ प्रमाणपत्र उपलब्ध गराउँदा यस दफाबमोजिमको दस्तुर लाग्नेछैन ।
२३. प्रोत्साहन गर्न सक्ने: सन्धिखर्क नगरपालिकाले एकल महिला, सीमान्तकृत र उत्पीडित वर्ग तथा विपन्न युवाको उद्यमशीलता

विकासलाई योगदान पुर्याउने प्रकृतिका व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गर्न आर्थिक ऐन तथा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम मार्फत आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ।

२४. श्रमिक सम्बन्धी व्यवस्था: व्यवसायले नेपालको प्रचलित श्रम ऐन तथा श्रमसंग सम्बन्धित प्रचलित नियम कानुनको पूर्ण पालना गर्नुपर्नेछ।

२५. फोहोरमैला तथा वातावरण व्यवस्थापन: (१) संघीय तथा प्रदेश कानुनबमोजिम प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण तथा वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन गरी सञ्चालन गर्नुपर्ने व्यवसायको हकमा प्रचलित कानुनबमोजिम सम्बन्धित निकायको स्वीकृति लिनुपर्ने दायित्व सम्बन्धित व्यवसायीको हुनेछ।

(२) सन्धिखर्क नगरपालिकाभित्र सञ्चालन हुने उद्योग वा व्यवसायले उत्पादन वा उत्सर्जन गरेको फोहोरमैला र प्रदूषणको व्यवस्थापन गर्ने जिम्मेवारी स्वयम् व्यवसायीकै हुनेछ।

(३) व्यवसाय सञ्चालनको क्रममा उत्पादन हुने औद्योगिक, स्वास्थ्य संस्थाजन्य र हानिकारक फोहोरमैला बाहेकको अन्य साधारण फोहोरमैला सन्धिखर्क नगरपालिकाले चाहेमा तोकेको सेवाशुल्क लिई व्यवस्थापन गरिदिन सक्नेछ।

२६. व्यवसायीले सामाजिक उत्तरदायित्व वहन गर्नुपर्ने: (१) व्यवसायीले प्रचलित कानुनबमोजिम तोकिएको नाफाको अंश सामाजिक उत्तरदायित्व शीर्षकमा छुट्याई सन्धिखर्क नगरपालिकाभित्र सामाजिक सेवामा खर्च गर्नुपर्नेछ।

(२) कार्यालयले स्थानीय आवश्यकता र औचित्यका आधारमा व्यवसायीलाई सामाजिक उत्तरदायित्व शीर्षकमा छुट्याइएको रकम खर्च गर्ने क्षेत्र तोक्न सक्नेछ।

(३) यस दफाबमोजिम सामाजिक सेवामा गरिएको खर्चको विवरण व्यवसायीले कार्यालयमा उपलब्ध गराउनुपर्नेछ।

२७. वडा कार्यालयको जिम्मेवारी: (१) आफ्नो वडाभित्र सञ्चालनमा रहेका व्यापार, व्यवसायको अभिलेख अनुसूची-७ बमोजिमको ढाँचामा अद्यावधिक गरी सोको विवरण राख्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित वडा कार्यालयको हुनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम वडा कार्यालयमा विवरण अद्यावधिक नहुँदासम्म सन्धिखर्क नगरपालिका क्षेत्रभित्रको सम्पूर्ण विवरण कर एकाइमा राखिनेछ।

(३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि दफा ९ बमोजिम साझेदार थपघट तथा व्यवसायको ठाउँसारीसम्बन्धी कार्य कार्यपालिकाको कार्यालयबाट सम्पादन गरिनेछ।

२८. अधिकार प्रत्योजन गर्न सकिने: यस कार्यविधि कार्यान्वयनको लागि कार्यपालिका वा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतमा निहित रहेको अधिकार मातहतका करअधिकृतलाई प्रत्यायोजन गर्न सकिनेछ।

२९. बाधा अड्काउ फुकाउने अधिकार: (१) यस कार्यविधि कार्यान्वयनको सिलसिलामा कुनै बाधा अड्काउ परेमा सो फुकाउने अधिकार कार्यपालिकालाई हुनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अधिकारको प्रयोग गर्दा ऐन र यस कार्यविधिको मूलभूत कुरालाई असर नपर्ने गरी मात्र गर्न सकिनेछ ।

३०. बचाउ: (१) यस कार्यविधिमा लेखिएका कुरामा यसै बमोजिम र नलेखिएको कुरामा प्रचलित कानूनबमोजिम हुनेछ ।

(२) यसअघि सन्धिखर्क नगरपालिकाबाट भए गरेका कामहरू यसै कार्यविधिबमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

अनुसूची-१

(दफा ३ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

सन्धिखर्क नगरपालिका

सन्धिखर्क नगरकार्यपालिकाको कार्यालय

सन्धिखर्क अर्घाखाँची ।

व्यवसाय दर्ता गर्ने सम्बन्धी अत्यन्त जरूरी सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०७७.../.../....

नेपालको संविधानको अनुसूची ८, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५८ तथा यस सन्धिखर्क नगरपालिकाको व्यवसाय कर व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७७ को दफा ३ को उपदफा (२) बमोजिम हालसम्म सन्धिखर्क नगरपालिकामा दर्ता नगरी सञ्चालनमा रहेका कुनै पनि प्रकारको उद्योग, व्यापार, पेसा वा यस्तै अन्य प्रकृतिका व्यावसायिक कारोबार गर्ने व्यक्ति, फर्म वा कम्पनीले यो सूचना प्रकाशन भएको ३५ (पैंतिस) दिनभित्र देहायका विवरण तथा कागजात संलग्न राखी सन्धिखर्क नगरपालिकाको कार्यालय वा सम्बन्धित वडा कार्यालयमा निवेदन दिनुहुन सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। यस सूचनाको म्यादभित्र निवेदन पेस नगरी सञ्चालन हुने व्यवसायलाई सन्धिखर्क नगरपालिकाको व्यवसाय कर व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७७ को दफा १६ बमोजिम निजलाई कार्यालयबाट फिर्ता गर्नुपर्ने भए त्यसमा कट्टी गरेर वा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, सन्धिखर्क नगरपालिका वा सरकारी स्वामित्वका संघ/संस्थाबाट करदाताले पाउने रकमबाट कट्टी गर्न लगाएर वा बैंक वा वित्तीय संस्थामा रहेको करदाताको रकमबाट कट्टी गर्न लगाएर वा करदाताको कारोबार रोक्का गरेर वा

करदाताको चल तथा अचल सम्पत्ति दावी वा रोक्का गरेर वा करदाताको सम्पत्ति एकैपटक वा पटकपटक गरी लिलामबिक्री गरेर निजबाट लिनुपर्ने व्यवसाय कर असुलउपर गरी सोही कार्यविधिको दफा ३ को उपदफा (५) बमोजिम व्यवसाय बन्दको कारवाही समेत चलाउन सकिनेछ ।

- (क) व्यवसायीको नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
- (ख) प्रचलित कानूनबमोजिम सम्बन्धित निकायबाट व्यवसाय दर्ता र इजाजत प्राप्त गरेको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
- (ग) गैरनेपाली नागरिकको हकमा सम्बन्धित देशको नागरिकता वा नागरिक जनिने प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
- (घ) सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस वा सरजमिन मुचुल्का
- (ङ) व्यवसाय सञ्चालनमा रहेको अवधि खुल्ने कागजातहरू (घर भाडा, पानी बिजुलीको विल तिरेको रसिद, कर कार्यालयमा कर बुझाएको रसिद वा अन्य यस्तै कागजात)
- (च) सञ्चालकको दुई प्रति पासपोर्ट साईजको फोटो ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

अनुसूची-२

(दफा ४ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)
व्यवसाय दर्ता/नवीकरण निवेदन फाराम

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू,
सन्धिखर्क नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, सन्धिखर्क अर्घाखाँची ।

विषय: व्यवसाय दर्ता/नवीकरण सम्बन्धमा ।

मैले/हामीले निम्न स्थानमा सञ्चालन गर्न लागेको व्यवसाय दर्ता गर्न/सञ्चालन गरेको व्यवसाय नवीकरण गर्न आवश्यक कागजात सहित दरखास्त गर्न आएका छु/छौं । नियमानुसार लाग्ने कर बुझाउनुको साथै सन्धिखर्क नगरपालिकाबाट समय-समयमा दिइने आदेश/निर्देशन समेत पालन गर्न मञ्जुर छु/छौं । साथै मैले/हामीले पेस गरेको कागजात तथा विवरणहरू ठीक साँचो रहेको र फरक परे कानुनबमोजिम कार्वाही भएमा मञ्जुर छु/छौं ।

१. व्यवसायीको नाम, थर: .....
(फर्म कम्पनीको हकमा मुख्य व्यक्तिको नाम)
२. व्यवसायीको स्थायी ठेगाना ..... जिल्ला .....
न.पा. .... वडा नं. .... मार्ग .....
घर नं. ....
३. व्यवसायीको बाबुको नाम, थर: .....
४. व्यवसाय रहने स्थानको ठेगाना: वडा नं. .... मार्ग .....
घर नं. ....
५. सम्पर्क फोन नं. .... मोबाईल नं. ....
इमेल:.....

६. भाडामा भएको भए व्यवसाय रहने घर र जग्गाधनीको नाम, थर
.....
७. घर जग्गाधनीको ठेगाना ..... वडा
नं..... घर नं. ....
८. व्यवसायको विवरण/प्रकृति: .....
९. पूँजी लगानी रू.....
१०. फर्म/कम्पनीको नाम: .....
११. परिचय पाटीको साइज: (लम्बाई ..... चौडाई .....
वर्गफिट.....)
१२. अन्यत्र दर्ता भएको भए, दर्ता नं. ....
कार्यालय: .....
१३. संलग्न कागजातहरू:
(क) आफ्नै घर जग्गा भए जग्गाधनी प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि-१ वा
भाडामा बस्ने भए भाडा रकम र भुक्तानी तरिका समेत खुलेको
बहाल सम्झौतापत्र-१,
(ख) नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि-१ वा विदेशी नागरिकको
हकमा नेपालस्थित राजदुतावासबाट व्यवसायीको नाममा जारी
कागजात-१,
(ग) व्यवसायीको हालसालैको पासपोर्ट साइजको फोटो २ प्रति,
(घ) फर्म कम्पनी भएमा दर्ता, इजाजत प्रमाणपत्र
(ङ) आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा अघिल्लो आ.व सम्मको कर
तिरेको करदाता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

मिति: .....

.....

निवेदकको दस्तखत

कार्यालय प्रयोजनका लागि मात्र:

निवेदन दस्तुर:.....दर्ता शुल्क ..... आ.ब.
..... को व्यवसाय कर ..... परिचय पाटी दस्तुर
.....जरिवाना ..... जम्मा रू ..... लाग्ने
व्यहोरा प्रमाणित गर्दछु । निजको व्यवसाय प्रमाणपत्र नं.
(नवीकरणको हकमा) ..... रहेको छ।

.....
पेस गर्ने
मिति

.....
सिफारिस गर्ने
मिति

.....
स्वीकृत गर्ने
मिति

अनुसूची-३

(दफा ४ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

सन्धिखर्क नगरपालिका

सन्धिखर्क नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

व्यवसाय दर्ता किताब

आ.व. ....

क्र.स.	
दर्ता मिति	
दर्ता नं.	
करदाता संकेत नम्बर	
संचालक वा मुख्य व्यक्तिको नाम	
व्यवसाय वा फर्मको नाम	
फोटो	
ठेगाना	
वडा नं	
घर नं	
फोन नं	
इमेल ठेगाना	
व्यवसायको किसिम	
कुल पूँजी रू	
व्यवसायको श्रेणी	
घर जग्गा आफ्नो वा बहालमा रहेको	
सञ्चालन भएको वा हुने मिति	
नवीकरण भएको आ.व.	
प्रमाणित गर्नेको सही	

अनुसूची-४

(दफा ४ को उपदफा (५) सँग सम्बन्धित)

सन्धिखर्क नगरपालिका

सन्धिखर्क नगरकार्यपालिकाको कार्यालय

अर्घाखाँची

लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

व्यवसाय दर्ता प्रमाणपत्र

मिति: २०७७/...../.....

करदाता नं..... दर्ता मिति: २०७७/...../.....

प्रमाणपत्र नं. ....

..... जिल्ला ..... सन्धिखर्क नगरपालिका

वडा नं..... बस्ने श्री .....लाई निजको नाममा
निम्न विवरण अनुसारको व्यवसाय दर्ता गरी यो प्रमाणपत्र जारी
गरिएको छ ।

व्यवसायको नाम:.....

व्यवसायीको ना.प्र.नं.....जारीगर्ने जिल्ला:.....जारी

मिति:.....

व्यवसाय सञ्चालन भएको वा हुने मिति:.....

व्यवसाय रहने स्थान: .....

बाटोको नाम: ..... घर नं. ....

टोल .....

व्यवसाय रहने घर/जग्गाधनीको नाम:.....

व्यवसायको प्रकृति: .....

पूँजी लगानी (रू.मा).....

व्यवसायको वर्ग: .....

परिचय पाटीको साइज:.....

.....
सञ्चालक

.....
तयार गर्ने

.....
जारी गर्ने

- (१) व्यवसायीले प्रत्येक आर्थिक वर्षको लागि तोकिएको व्यवसाय कर उक्त आ.व को आषाढ महिनाभित्र बुझाई प्रमाणपत्र नवीकरण गर्नुपर्नेछ । सन्धिखर्क नगरपालिकाबाट स्थलगत रूपमा व्यवसाय कर टोली खटाइएको अवस्थामा व्यवसायीको कार्यस्थलमै व्यवसाय प्रमाणपत्र नवीकरण गर्न सकिनेछ ।
- (२) व्यवसाय गरी आएको स्थान परिवर्तन गर्न परेमा वडा कार्यालयको सिफारिसमा सन्धिखर्क नगरपालिकाबाट पूर्व स्वीकृति लिनुपर्नेछ ।
- (३) व्यवसाय बन्द गर्नुपरेमा व्यवसायीले सन्धिखर्क नगरपालिकाको सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिसमा कर एकाइबाट व्यवसाय बन्द भएको जनाउपत्र अनिवार्य रूपमा लिनुपर्नेछ । अन्यथा व्यवसाय चालू नै रहेको मानी सालबसाली रूपमा कर लाग्नेछ ।
- (४) यो प्रमाणपत्र व्यवसाय गरेको स्थानमा सबैले देखे गरी राख्नुपर्नेछ । यस्तो प्रमाणपत्र सन्धिखर्क नगरपालिकाको कर्मचारीहरूले हेर्न चाहेको बखतमा तुरुन्त देखाउनुपर्नेछ ।
- (५) व्यावसायिक गतिविधि सञ्चालन गर्दा बाल श्रमिकहरू प्रयोग गर्न पाइनेछैन । यदि सो गरेको पाइएमा प्रचलित कानूनबमोजिम कारवाही गरी व्यवसाय दर्ता खारेजीसमेत गर्न सकिनेछ ।

- (६) व्यवसायबाट उत्पादन हुने फोहोरमैला उचित व्यवस्थापन गर्ने दायित्व व्यवसायी स्वयंको हुनेछ।
- (७) व्यवसाय सञ्चालनको सिलसिलामा सन्धिखर्क नगरपालिकाबाट समय समयमा दिइने निर्देशनको पालना गर्नु व्यवसायीको कर्तव्य हुनेछ।
- (८) उल्लेखित सर्तनामाहरू पालना नगरेमा सन्धिखर्क नगरपालिकाले जुनसुकै बखतमा पनि यो प्रमाणपत्र रद्द गरी व्यवसाय बन्दको कारवाहीसमेत गर्न सक्नेछ।
- (९) यो प्रमाणपत्र सन्धिखर्क नगरपालिकाको स्थानीय कर प्रयोजनको लागि जारी गरिएको हो। कुनै पेसा वा व्यवसाय प्रचलित कानूनबमोजिम कुनै निकायबाट अनुमति लिएर मात्र सञ्चालन गर्नुपर्ने भएमा सोसमेत लिएर मात्र सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।

नवीकरण सम्बन्धी विवरण

क्र. सं.	आर्थिक वर्ष	नवीकरण गरेको मिति	कर तथा शुल्क र जरिवाना तिरेको रसिद नं.	रसिदको मिति	नवीकरण गर्नेको दस्तखत

अनुसूची-५
(दफा ७ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)
व्यवसाय वर्गीकरणको ढाँचा

क्र.सं.	व्यवसायको किसिम	दर्ता दस्तुर	वार्षिक कर		
			क वर्ग	ख वर्ग	ग वर्ग
१	व्यापारिक वस्तु		... करोड भन्दा बढी पूँजी लगानी भएका वा डिलर	... लाख देखि ... करोडसम्म पूँजी लगानी भएका	.... लाख भन्दा कम पूँजी लगानी भएका
१.१	डिपार्टमेन्ट स्टोर				
१.२	ज्वेलरी, इलेक्ट्रोनिक्स आदि				
१.३	निर्माण सामग्री, फर्निचिङ विद्युतीय सामग्री, पेन्ट आदि				
	इँटा बालुवा डिपो, पेट्रोलियम पदार्थ				
१.४	सवारी साधन, मेसिनरी तथा मेसिनरी पार्टस्, लुब्रीकेन्टस आदि				
१.५	सबै किसिमका औषधि पसल				
१.६	दैनिक उपभोग्य खाद्य पदार्थ, कपडा,				

	कस्मेटिक, भौडा, जुत्ता पसल आदि				
१.७	क्युरियो, स्टेसनरी तथा पुस्तक पसल				
१.८	फलफूल, सागसब्जी, मासु				
१.९	अन्य व्यापारिक वस्तु				
२.	विशेषज्ञ सेवा		संस्थागत		व्यक्तिगत
२.१	चिकित्सक र इन्जिनियर				
२.२	सेयर दलाल, कानून व्यवसाय, लेखापढी, विज्ञापन, लेखापरीक्षक, मेनपावर सप्लायर्स, पेन्टर, सर्भेयर, क्राफिटिङ्ग, कार्भिङ्ग आदि				
२.३	अनुसन्धान, सर्भेयर, अनुवादक आदि				
३.	सेवा व्यवसाय		ठूला	मझौला	साना
३.१	निर्माण व्यवसाय				
३.२	ढुवानी सेवा				
३.३	यातायात सेवा				
३.४	ब्युटी पार्लर, मसाज, सैलुन, पेन्टिङ्ग आदि				
३.५	पार्टी प्यालेस, टेन्ट हाउस, क्याटरिङ्ग				

	आदि				
३.६	केवल, इन्टरनेट, एफएम, रेडियो, कम्युनिकेसन, फोटो आदि				
३.७	रेस्टुरा, खाजा घर, मिठाइ पसल, दुध दही पसल आदि				
३.८	मर्मत तथा सिलाइ कटाई सेवा				
३.९	रियल स्टेट				
३.१०	पुल हाउस, जिम, साउना आदि				
३.११	अन्य सेवा				
४	उद्योग		... करोड भन्दा बढी पूँजी लगानी भएका	...करोड देखि ... करोड सम्म पूँजी लगानी भएका	... करोड भन्दा कम पूँजी लगानी भएका
४.१	स्थानीय कच्चा पदार्थ उपयोग गरि संचालित इटा उद्योग				
	पानी उद्योग				
४.२	वालुवा, ढुङ्गा जस्ता खानी जन्य पदार्थ प्रशोधन गर्ने उद्योग				
४.३	पर्यटन मुलक उद्योग (होटल, लज,				

	रिसोर्ट, रेस्टुरेन्ट, ट्राभल एजेन्सी, स्कीङ्ग, ग्लाइडिङ्ग आदि)				
४.४	उत्पादनमूलक उद्योग (छापाखाना, चलचित्र, प्लाइउड, हयुमपाइप, प्यानल, ग्रील, ब्लक, कागज, काठ, प्लास्टिक, औषधि आदि)				
४.५	कृषिमा आधारित उद्योग (चामल मिल, बिस्कुट, बेकरी, पोल्ट्री, डेरी, शीतभण्डार, दाना आदि)				
४.६	अन्य उद्योग				
५	वित्तीय सेवा				
५.१	बैंक, विकास बैंक/फाईनान्स र लघुवित्त संस्थाको मुख्य कार्यालय				
५.२	बैंक, विकास बैंक/फाईनान्स र लघुवित्त संस्थाको शाखा कार्यालय				
५.३	बिमा कम्पनी, सहकारी र मुद्रा सटही				

६.	स्वास्थ्य सेवा		... करोड भन्दा बढी पूँजी लगानी भएका	... करोड देखि ... करोड सम्म पूँजी लगानी भएका	.... करोड भन्दा कम पूँजी लगानी भएका
६.१	निजी क्षेत्रबाट संचालित नर्सिङ्ग होम तथा अस्पताल				
६.२	क्लिनिक तथा ल्याव, फिजियोथेरापी				
६.३	अन्य स्वास्थ्य सेवा				
७.	शिक्षा सेवा		उच्च शिक्षा	माध्यमिक तह	आधारभूत तह
७.१	संस्थागत विद्यालय				
७.२	भाषा प्रशिक्षण				
७.३	तालिम केन्द्र तथा अन्य शैक्षिक सेवा				
८	माथि नपरेका अन्य				

अनुसूची-६

(दफा १३ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

व्यवसाय कर निर्धारण

करदाता परिचयपत्र नं.....

करदाताको नाम:.....

ठेगाना:.....

कर निर्धारण गरेको आर्थिक वर्ष:.....

कर निर्धारण गरेको मिति:.....

सि.नं	व्यवसायको विवरण	कर लाग्ने कुल रकम	..... प्रतिशतले कायम हुने रकम	अग्रिम दाखिला गरेको रकम	अब दाखिला गर्न बाँकी रकम	कैफियत
	गत विगत वर्षको बक्यौता					
	जम्मा:					

करअधिकृत

अनुसूची-७
(दफा २७ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)
सन्धिखर्क नगरपालिका
.....नं. वडा कार्यालय
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

वडामा रहेका व्यवसायको विवरण

क्र.सं	व्यवसायीको नाम	व्यवसाय /फर्मको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं	दर्ता/ नवीकरण भए/ नभएको (आर्थिक वर्ष समेत उल्लेख गर्ने)	कैफियत

प्रमाणीकरण मिति: २०७७/९/९

आज्ञाले
कृष्णप्रसाद सापकोटा
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत